

Chương 1

HỆ THỐNG SỐ VÀ MẠCH LOGIC

- Hệ thống số đếm
- Chuyển đổi cơ số
- Các phép tính trên số nhị phân
- Số có dấu
- Số BCD
- Số có dấu chấm tĩnh và chấm động

Hệ thống số đếm

- Cơ số của một hệ : là số chữ số được dùng để biểu diễn các giá trị
- Các hệ cơ bản
 - Hệ nhị phân (B) hay hệ cơ số 2 : dùng 2 chữ số 0,1 để biểu diễn tất cả các giá trị. Ví dụ : $1001_2 = 1001B$
 - Hệ bát phân (O) hay hệ cơ số 8 : dùng 8 chữ số từ 0-7 để biểu diễn tất cả các giá trị. Ví dụ : $762_8 = 762O$
 - Hệ thập phân (D) hay hệ cơ số 10 : dùng 10 chữ số từ 0-9 để biểu diễn tất cả các giá trị.
 - Ví dụ : $1981_{10} = 1981D = 1981$

- Hệ thập lục phân (H) hay hệ cơ số 16
 - Dùng 16 chữ - số : 10 số 0,1,2,3,4,5,6,7,8,9
6 chữ cái A,B,C,D,E,F để biểu diễn tất cả các số
 - Ví dụ : $1B5E_{16} = 1B5EH$
- Chuyển đổi cơ số

Chuyển đổi cơ số

- Chuyển từ hệ cơ số S bất kỳ sang thập phân

- Công thức

$$N_S = C_n S^n + C_{n-1} S^{n-1} + C_{n-2} S^{n-2} + \dots + C_0 S^0 + C_{-1} S^{-1} + \dots$$

- Hay

$$N_S = \sum C_i S^i$$

- Trong đó :

$$0 \leq C_i \leq S-1$$

i là thứ tự vị trí các chữ số, i=0 tương ứng với vị trí đầu tiên đứng trước dấu chấm thập phân.

Các ví dụ

- Từ B – D

- Ví dụ : 1001_2

$$1001_2 = 1 \times 2^3 + 0 \times 2^2 + 0 \times 2^1 + 1 \times 2^0 = 9$$

- Từ O – D

- Ví dụ : 162.43_8

$$162.43_8 = 1 \times 8^2 + 6 \times 8^1 + 2 \times 8^0 + 4 \times 8^{-1} + 3 \times 8^{-2}$$

- Từ H – D

- Ví dụ : $1E4A.6B_{16}$

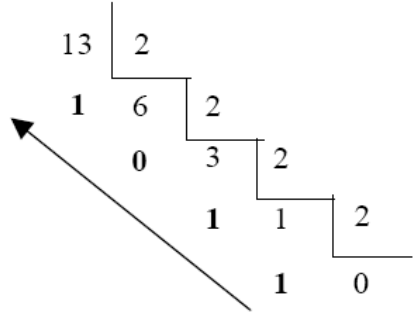

$$1 \times 16^3 + E \times 16^2 + 4 \times 16^1 + A \times 16^0 + 6 \times 16^{-1} + B \times 16^{-2}$$

$$1 \times 16^3 + 14 \times 16^2 + 4 \times 16^1 + 10 \times 16^0 + 6 \times 16^{-1} + 11 \times 16^{-2}$$

Chuyển từ thập phân sang các hệ khác

- Ví dụ : $13 = 1101_2$

- Ví dụ 2 : 13.125
 - Đổi phần nguyên : $13 = 1101_2$
 - Đổi phần thập phân : 0.125

Kết quả	Nguyên	Thập phân
■ $0.125 \times 2 = 0.250$	0	0.25
■ $0.25 \times 2 = 0.50$	0	0.5
■ $0.5 \times 2 = 1.0$	1	0 (kết thúc)

- Kết quả : 001_2
- Kết hợp nguyên – thập phân : 1101.001

■ Chuyển từ thập phân sang bát phân (D – O)

■ Ví dụ : 153.513

■ **Phần nguyên : $153=231_8$**

■ Phần thập phân : 0.513

Nhân	Kết quả	Nguyên	Thập phân
■ $0.513 \times 8 = 4.104$		4	0.104
■ $0.104 \times 8 = 0.832$		0	0.832
■ $0.832 \times 8 = 6.656$		6	0.656
■ $0.656 \times 8 = 5.248$		5	0.28
■ $0.248 \times 8 = 1.984$		1	0.984...

■ Kết quả : 40651_8

■ Kết hợp Nguyên – thập phân : 231.40651_8

153	8
1	19
	3
	2
	2
	0

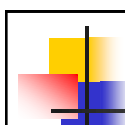
■ Chuyển từ thập phân sang thập lục phân (D – H)

■ Ví dụ : $1023 = 3FFH$

1023	16
15	63
	15
	3
	3
	0

- Chuyển từ B – O
- Chuyển từ B – H
- Chuyển từ O – B
- Chuyển từ H – B
- Cách 1 : Lấy D làm trung gian
 - B – D – O
 - B – D – H
 - O – D – B
 - H – D – B
- Ví dụ : 101111011111110 : Khó thực hiện

- Cách 2 : Dùng 2 nhận xét :
 - Một số trong hệ bát phân tương đương 3 chữ số trong hệ nhị phân
 - Một số trong hệ thập lục phân tương đương 4 chữ số trong hệ nhị phân
 - Quan hệ cụ thể trình bày trong bảng sau :

Bảng 1

STT	H	B	STT	H	B
0	0	0000	8	8	1000
1	1	0001	9	9	1001
2	2	0010	10	A	1010
3	3	0011	11	B	1011
4	4	0100	12	C	1100
5	5	0101	13	D	1101
6	6	0110	14	E	1110
7	7	0111	15	F	1111

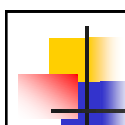
Bảng 2

STT	O	B
0	0	000
1	1	001
2	2	010
3	3	011
4	4	100
5	5	101
6	6	110
7	7	111

- Ví dụ : Chuyển từ B sang O và H
- **1011111011111110**

1	3	7	3	7	6
1 0 1 1		1 1 1 0		1 1 1 1 1 0	
B		E		F E	

Các Phép Tính Số Học

- Khái niệm về LSB và MSB
- Xét số nhị phân :

$$\begin{array}{ccccccc}
 7 & 6 & 5 & 4 & 3 & 2 & 1 & 0 \\
 \leftarrow & & & & & & & \\
 1 & 0 & 0 & 1 & 1 & 1 & 1 & 0
 \end{array}$$

$= 1 \times 2^7 + 0 \times 2^6 + 0 \times 2^5 + 1 \times 2^4 + \dots$

LSB : Least significant bit

MSB : Most significant bit

1Byte = 8 bit

1KB = 2^{10} Byte = 1024 Byte

1MB = 2^{10} KB = 1024 KB.

1GB = 2^{10} MB = 1024 MB

16

Các Phép Tính Số Học

- **Cộng nhị phân : 4 trường hợp có thể xảy ra :**

$$0 + 0 = 0$$

$$1 + 0 = 1$$

$$1 + 1 = 10 = 0 + \text{nhớ } 1 \text{ vào vị trí kế tiếp.}$$

$$1 + 1 + 1 = 11 = 1 + \text{nhớ } 1 \text{ vào vị trí kế.}$$

Ví dụ :

1 1 . 0 1 1 (3.375)
<u>1 0 . 1 1 0 (2.750)</u>
1 1 0 . 0 0 1 (6.125)

17

Các Phép Tính Số Học

- **Trừ nhị phân : 4 trường hợp có thể xảy ra :**

$$0 - 0 = 0$$

$$1 - 0 = 1$$

$$1 - 1 = 0$$

$$0 - 1 = 1 \text{ Nhớ } 1$$

Ví dụ :

■ Số mượn	11	111
■ Số bị trừ	100	111001
■ Số trừ	<u>011</u>	<u>1011</u>
■ Hiệu	001	101110

18

Các Phép Tính Số Học

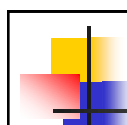
- Nhân nhị phân : 4 trường hợp có thể xảy ra :

$$\begin{aligned} 0 \times 0 &= 0 \\ 0 \times 1 &= 0 \\ 1 \times 0 &= 0 \\ 1 \times 1 &= 1 \end{aligned}$$

Ví dụ :

$\begin{array}{r} x^7 \\ 5 \\ \hline 35 \end{array}$	\rightarrow \rightarrow	$\begin{array}{r} x \quad 0111 \\ \quad 0101 \\ \hline \quad 0111 \\ \quad 0000 \\ \quad 0111 \\ \quad 0000 \\ \hline 0100011 \end{array}$
--	--------------------------------	--

$= 1.2^5 + 1.2^1 + 1.2^0 = 35_{(10)}$

Biểu Diễn Số Có Dấu

- Trong hệ D, để biểu diễn số có dấu, ta dùng :
 - Dấu + chỉ số dương
 - Dấu - chỉ số âm
- Trong hệ B, không có dấu +, - để biểu diễn số có dấu, dùng bit MSB làm dấu :
 - Bit 1 chỉ số âm
 - Bit 0 chỉ số dương
 - Các bit còn lại biểu diễn độ lớn

Ví dụ :

$0 \ 1 \ 1 \ 0 \ 1 \ 0 \ 0 = +52$	$1 \ 1 \ 1 \ 0 \ 1 \ 0 \ 0 = -52$
\uparrow bit dấu	\uparrow bit dấu

20

Biểu Diễn Số Có Dấu

- Nhận xét :
 - Số 0 có hai kết quả : 000000(+0) và 100000 (-0)
 - Một số phép tính cho kết quả sai
- Ví dụ : với số có dấu 5 bit, ta xét :

0 1 0 0 0 (+ 8)	0 1 0 0 0 (+8)
+ 0 1 0 1 0 (+ 10)	+ 1 0 0 1 0 (-2)
1 0 0 1 0 (- 2) sai	1 1 0 1 0 (-10) sai
- Do đó phải biểu diễn số có dấu theo phương pháp khác là Bù – 1 và Bù – 2.

21

Biểu Diễn Số Có Dấu

- Số bù – 1 : bù – 1 của một số A là B sao cho khi lấy A+B, ta được tổng là 1 ở tất cả các vị trí.
- Ví dụ : A = 10110 , B = 01001
- Tìm bù – 1 của một số :
 - Đảo bit 1 thành 0
 - Đảo bit 0 thành 1
- Ví dụ : tìm bù – 1 của :

110010	
001101	

22

Biểu Diễn Số Có Dấu

- Bù – 2 của một số = Bù – 1 của số đó + 1
- Ví dụ : tìm bù – 2 của : 10010
- Bù – 1 : 01101
- Bù – 2 :
$$\begin{array}{r} + 1 \\ \hline 01110 \end{array}$$
- Biểu diễn số có dấu dùng bù – 1: dùng quy tắc
 - Dùng bit MSB làm dấu : 0 – dương, 1 – âm
 - Các bit còn lại biểu diễn giá trị thực của số dương hoặc bù – 1 của số âm.
 - Số có dấu n bit, có tầm trị : $-(2^{n-1} - 1)$ tới $(2^{n-1} - 1)$

23

Biểu Diễn Số Có Dấu

- Ví dụ : Dùng 6 bit

17 : 010001	26 : 011010
-17 : 101110	-26 : 100101
- Biểu diễn số có dấu dùng bù – 2 :
 - Bit MSB làm bit dấu : 0 – dương, 1 – âm
 - Các bit còn lại biểu diễn giá trị số dương hoặc bù – 2 của số âm
 - Số n bit, có tầm trị : -2^{n-1} tới $(2^{n-1} - 1)$
- Ví dụ :

17 : 010001	26 : 011010
-17 : 101111	-26 : 100110

24

Cộng Trừ Số Có Dấu Dùng Bù -1

- $A+B$: cộng bình thường, kể cả bit dấu. Nếu kết quả bị tràn, đem MSB cộng vào LSB.
- Ví dụ : Thực hiện phép tính:

13	001101	-13	$ \begin{array}{r} 11 \\ 110010 \\ + 110100 \\ \hline 100110 \\ \hline + 1 \\ \hline 100111 \end{array} $
<u>+11</u>	<u>+001011</u>	<u>-11</u>	
+ 24	011000	-24	

25

Cộng Trừ Số Có Dấu Dùng Bù -1

- $A - B = A + (-B)$: thực hiện giống như cộng.
- Ví dụ : Thực hiện phép trừ

6	0110	$ \begin{array}{r} 11 \\ 0110 \\ + 1100 \\ \hline 0010 \\ \hline + 1 \\ \hline 0011 \end{array} $
<u>- 3</u>	-0011	
3		

26

Cộng Trừ Số Có Dấu Dùng Bù -2

- $A+B$: Cộng bình thường, kể cả bit dấu. Nếu kết quả bị tràn (tồn tại bit trọng số 2^n) thì bit này bị bỏ.
- Ví dụ :

	1		11 1
12	001100	-12	110100
<u>+ 9</u>	<u>+ 001001</u>	<u>+ -9</u>	<u>+ 110111</u>
21	010101	-21	1101011

Bỏ : Kết quả là : 101011

27

Cộng Trừ Số Có Dấu Dùng Bù -2

- $A-B = A + (-B)$: Thực hiện giống phép cộng.
- Ví dụ :

		11 1
10	00101	01010
<u>- 5</u>	<u>- 01010</u>	<u>+ 11011</u>
5		100101

Bỏ : kết quả : 00101

28

- Mã BCD (Binary Coded Decimal) :Biểu diễn mỗi chữ số thập phân bằng một tổ hợp 4 bit

Trong bảng sau :

STT	D	Mã BCD
0	0	0000
1	1	0001
2	2	0010
3	3	0011
4	4	0100
5	5	0101
6	6	0110
7	7	0111
8	8	1000
9	9	1001

- Các tổ hợp còn lại không dùng :
- 1010, 1011, 1100, 1101, 1110, 1111 gọi là các tổ hợp cấm.

- Ví dụ :

1941D = 11110010101 (dùng 11 bit – bình thường)

1941D = 0001 1001 0100 0001BCD (dùng 16 bit)

- Các phép toán trên số BCD

- $A+B = S$:

- Quy tắc

- Số nhớ ở Decade thấp được chuyển lên decade cao và hiệu đính decade thấp
- Nếu decade nào của tổng > 9 cũng phải hiệu đính
- Việc hiệu đính được thực hiện bằng cách cộng cho 6

■ Ví dụ :

18	0001 1000	
<u>+ 26</u>	<u>+ 0010 0110</u>	
44	0011 1110	
	<u>+ 0110</u>	hiệu đính S0 (decade S0)
	0100 0100	

■ Ví dụ :

	1	(số nhớ từ decade S0)
28	0010 1000	
<u>+ 19</u>	<u>0001 1001</u>	
47	0100 0001	
	<u>+ 0110</u>	hiệu đính S0
	0100 0111	

Số có dấu chấm động

- Nguyên tắc chung
 - Floating point number (số có dấu chấm động): dùng để biểu diễn số thực
 - Tổng quát : một số thực X được biểu diễn theo kiểu số chấm động như sau :
 - $X = M \cdot R^E$
 - M : là phần định trị
 - R : là cơ số (radix)
 - E : là phần mũ (Exponent)

CTMT&HN - KHOA CNTT - ĐHSPKT 33

Chuẩn IEEE754/85

- Cơ số $R=2$
- Có các dạng :
 - Dạng 32 bit
 - Dạng 44 bit
 - Dạng 64 bit
 - Dạng 80 bit

31	30	23	22		0
S		e		m	

63	62	52	51		0
S		e		m	

79	78	64	63		0
S		e		m	

CTMT&HN - KHOA CNTT - ĐHSPKT 34

Dạng 32bit

- S là bit dấu

31	30	23	22	0
S		e		m

 - S=0 : số dương
 - S=1 : số âm
- e (8 bit) là mã excess 127 của phần mũ E :
 - $e = E + 127 \rightarrow E = e - 127$
 - Giá trị 127 được gọi là độ lệch (bias)
- m (23 bit) : là phần lẻ của phần định trị M
 - $M = 1.m$
- Công thức xác định giá trị của số thực :

$$X = (-1)^s * 1.m * 2^{e-127}$$

CTMT&HN - KHOA CNTT -
ĐHSPKT

35

Ví dụ 1:

- Xác định giá trị của số thực được biểu diễn bằng 32 bit như sau :
- 1100 0001 0101 0110 0000 0000 0000 0000
- Giải :
 - S=1 \rightarrow số âm
 - $e = 1000\ 0010 = 130 \rightarrow E = 130 - 127 = 3$
 - Vậy $X = -1.101011 * 2^3 = -1101.011 = -13.375$

CTMT&HN - KHOA CNTT -
ĐHSPKT

36

Ví dụ 2

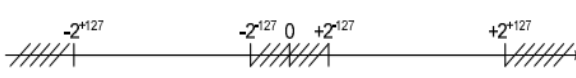
- Biểu diễn số thực $X=83.75$ về dạng số chấm động IEEE754 – 32 bit
- Giải :
- $X=83.75 = 1010011.11 = 1.01001111 \times 2^6$
- ta có :
 - $s=0$ vì đây là số dương
 - $E = e - 127 = 6 \rightarrow e = 127+6=133 = 1000\ 0101$
 - Vậy : $X=0100\ 0010\ 1010\ 0111\ 1000\ 000\ 000\ 000$

CTMT&HN - KHOA CNTT - ĐHSPKT 37

Các quy ước đặc biệt

- Các bit của e bằng 0, các bit của m bằng 0 thì $X = \pm 0$
 $\times 000\ 0000\ 0000\ 0000\ 0000\ 0000\ 0000\ 0000 \rightarrow X = \pm 0$
- Các bit của e bằng 1, các bit của m bằng 0, thì $X = \pm \infty$
 $\times 111\ 1111\ 1000\ 0000\ 0000\ 0000\ 0000\ 0000 \rightarrow X = \pm \infty$
- Các bit của e bằng 1, m có ít nhất 1 bit bằng 1 thì nó không biểu diễn cho số nào cả (NaN – not a number).
- Tầm giá trị biểu diễn :

2^{-127} đến 2^{+127}

10^{-38} đến 10^{+38}

CTMT&HN - KHOA CNTT - ĐHSPKT 38

Dạng 64 bit

- S là bit dấu
- e (11 bit) là mã excess – 1023 của phần mũ E
→ $E = e - 1023$
- m (52 bit) là phần lẻ của phần định trị M
- Giá trị của số thực X
- $X = (-1)^s * 1.m * 2^{e-1023}$
- Tầm giá trị biểu diễn : 10^{-308} đến 10^{+308}

63	62	52	51	0
S	e	m		

CTMT&HN - KHOA CNTT - ĐHSPT
39

Cổng logic và phép tính

- Các phép tính logic

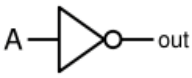
X	Y	X+Y	X.Y	\overline{X}	$X \oplus Y$
0	0	0	0	1	0
0	1	1	0	1	1
1	0	1	0	0	1
1	1	1	1	0	0

- Phép + gọi là phép OR
- Phép . Gọi là phép AND
- Phép _ gọi là phép NOT
- Phép \oplus gọi là phép XOR

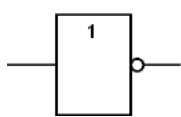
Các Cổng Logic

■ Cổng ĐẢO (NOT inverter)

- Ký hiệu:
- Bảng sự thật:
- Bảng sự thật

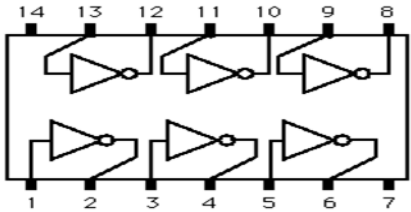
A — — out

1

$$Out = \bar{A}$$

A	out
0	1
1	0

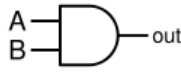
IC 7404

41

Các Cổng Logic

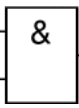
■ Cổng AND

- Chức năng: Thực hiện phép nhân
- Đầu ra chỉ bằng 1 khi tất cả các đầu vào bằng 1
- Ký hiệu:

A B — — out

A	B	out
0	0	0
0	1	0
1	0	0
1	1	1

&

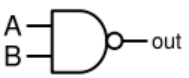
- Bảng sự thật:
- Quan hệ vào ra : $out = A \cdot B$

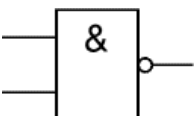
42

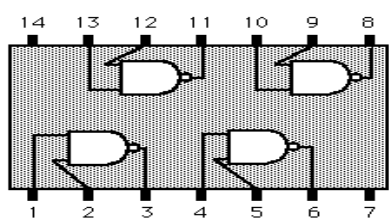
Các Cổng Logic

■ Cổng NAND

- Chức năng: Thực hiện phép ĐẢO của phép toán logic VÀ
- Đầu ra chỉ bằng 0 khi tất cả các đầu vào bằng 1
- Ký hiệu:

7400

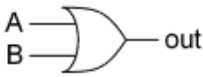
A	B	out
0	0	1
0	1	1
1	0	1
1	1	0

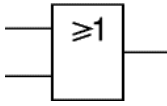
43

Các Cổng Logic

■ Cổng OR

- Chức năng: Thực hiện phép toán logic OR
- Đầu ra chỉ bằng 0 khi tất cả các đầu vào bằng 0
- Ký hiệu:

A	B	out
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	1

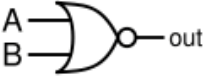
- Bảng sự thật:
- Quan hệ vào ra : $out = A + B$

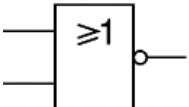
44

Các Cổng Logic

■ Cổng NOR

- Thực hiện phép ĐẢO của phép toán logic HOẶC
- Đầu ra chỉ bằng 1 khi tất cả các đầu vào bằng 0
- Ký hiệu:

A	B	out
0	0	1
0	1	0
1	0	0
1	1	0

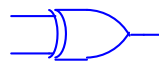
- Bảng sự thật:
- Hàm Boole : $out = \overline{A + B}$

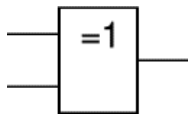
45

Các Cổng Logic

■ Cổng EXOR (Exclusive OR)

- Chức năng: Thực hiện biểu thức logic XOR - hay còn là phép cộng module 2
- Đầu ra chỉ bằng 0 khi tất cả các đầu vào giống nhau
- Ký hiệu:

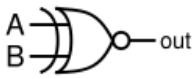
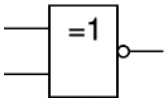
A	B	out
0	0	0
0	1	1
1	0	1
1	1	0

- Bảng sự thật:
- Hàm Boole: $out = A \oplus B = \overline{A}.B + A.\overline{B}$

46

Các Cổng Logic

- Cổng EXNOR
 - Chức năng: Thực hiện phép ĐẢO của phép toán XOR
 - Đầu ra chỉ bằng 1 khi tất cả các đầu vào giống nhau
 - Ký hiệu:

A	B	out
0	0	1
0	1	0
1	0	0
1	1	1

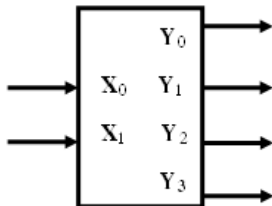
- Bảng sự thật:
- Hàm Boole : $out = \overline{A \oplus B} = A.B + \overline{A}.\overline{B}$

47

Mạch Giải Mã

- Mạch giải mã (Decoder)
 - Mỗi ngõ ra chỉ tích cực ứng với 1 tổ hợp các ngõ vào
- Ví dụ : Giải mã 2 sang 4, ngõ ra tích cực cao
 - Sơ đồ khối
 - Bảng sự thật (trang sau)

X_1	X_0	Y_3	Y_2	Y_1	Y_0
0	0	0	0	0	1
0	1	0	0	1	0
1	0	0	1	0	0
1	1	1	0	0	0

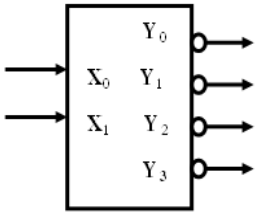

48

Mạch Mã Hóa và Giải Mã

■ Ví dụ : Mạch giải mã 2 sang 4, ngõ ra tích cực thấp

- Sơ đồ khối
- Bảng sự thật

X_1	X_0	$\overline{Y_3}$	$\overline{Y_2}$	$\overline{Y_1}$	$\overline{Y_0}$
0	0	1	1	1	0
0	1	1	1	0	1
1	0	1	0	1	1
1	1	0	1	1	1

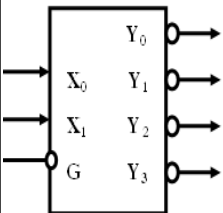
49

Mạch Mã Hóa và Giải Mã

■ Ví dụ : Mạch giải mã 2 sang 4 có ngõ ra tích cực thấp, 1 vào điều khiển tích cực thấp.

- Sơ đồ khối
- Bảng sự thật
- Hàm Boole
- Sơ đồ (tự vẽ)

\overline{G}	x_1	x_0	$\overline{Y_3}$	$\overline{Y_2}$	$\overline{Y_1}$	$\overline{Y_0}$
0	0	0	1	1	1	0
0	0	1	1	1	0	1
0	1	0	1	0	1	1
0	1	1	0	1	1	1
1	x	x	1	1	1	1

$$\overline{Y_0} = \overline{G} + x_1 + x_0 = \overline{\overline{\overline{G}x_1x_0}} \quad \overline{Y_1} = \overline{G} + x_1 + \overline{x_0} = \overline{\overline{\overline{G}x_1x_0}}$$

$$\overline{Y_2} = \overline{G} + \overline{x_1} + x_0 = \overline{\overline{\overline{G}x_1x_0}} \quad \overline{Y_3} = \overline{G} + \overline{x_1} + \overline{x_0} = \overline{\overline{\overline{G}x_1x_0}}$$

50

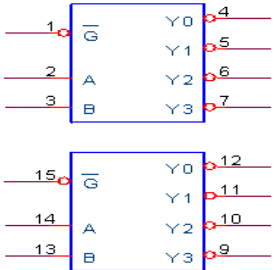
Lưu ý

- Tích cực cao
 - Khi tích cực thì ở mức cao
 - Không tích cực thì ở mức thấp
- Tích cực thấp
 - Khi tích cực ở mức thấp
 - Không tích cực ở mức cao

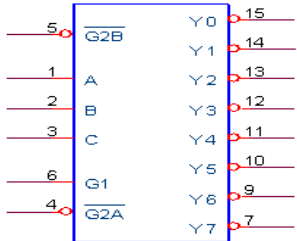

Mạch Giải Mã

- Giới thiệu vi mạch

74LS139

74LS138

74LS139 : Gồm 2 mạch giải mã 2 – 4

74LS138 : Mạch giải mã 3 sang 8

52

Mạch Giải Mã 74138

■ Bảng sự thật của 74LS138

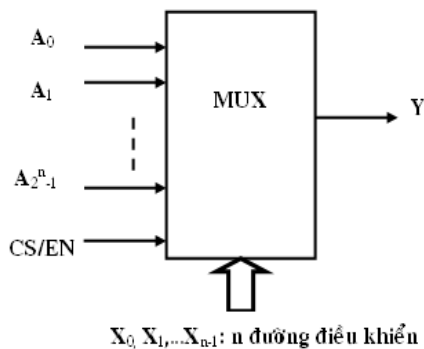
G1	$\overline{G2A}$	$\overline{G2B}$	C	B	A	$\overline{Y7}$	$\overline{Y6}$	$\overline{Y5}$	$\overline{Y4}$	$\overline{Y3}$	$\overline{Y2}$	$\overline{Y1}$	$\overline{Y0}$
0	X	x	x	x	x	1	1	1	1	1	1	1	1
x	1	x	x	x	x	1	1	1	1	1	1	1	1
x	x	1	x	x	x	1	1	1	1	1	1	1	1
1	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1
1	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1	0	1	1
1	0	0	0	1	0	1	1	1	1	0	1	1	1
1	0	0	0	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1
1	0	0	1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1
1	0	0	1	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1
1	0	0	1	1	0	1	0	1	1	1	1	1	1
1	0	0	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1

Mạch Ghép kênh- Phân Kênh

■ Mạch ghép kênh (MUX = Multiplexer)

- Sơ đồ khối như hình vẽ
- Có 2^n ngõ vào
- Có 1 ngõ ra
- Có n ngõ điều khiển
- Có thể có ngõ vào CS

- Tại mỗi thời điểm, chỉ 1 ngõ vào được nối tới ngõ ra, tổ hợp các ngõ điều khiển xác định ngõ vào nào được nối tới ngõ ra.

54

Mạch Ghép - Phân Kênh

■ Ví dụ : MUX 4 – 1

- Sơ đồ khối
- Bảng sự thật
- Hàm Boole
- Sơ đồ mạch

X_1	X_0	Y
0	0	A_0
0	1	A_1
1	0	A_2
1	1	A_3

$$Y = \overline{X_1}\overline{X_0}A_0 + \overline{X_1}X_0A_1 + X_1\overline{X_0}A_2 + X_1X_0A_3$$

55

Mạch Ghép kênh - Phân Kênh

■ Mạch phân kênh (DEMUX=DeMultiPlexer)

- Có 1 ngõ vào
- Có n ngõ vào điều khiển
- Có 2^n ngõ ra

A →

X_0, X_1, \dots, X_{n-1}
Tín hiệu điều khiển n bit

- Tại mỗi thời điểm chỉ có một ngõ ra được nối với ngõ vào, tổ hợp các ngõ vào điều khiển quyết định ngõ ra nào được nối tới ngõ vào.

56

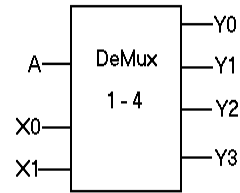

Mạch Ghép kênh - Phân Kênh

■ Ví dụ : DEMUX 1 – 4

- Sơ đồ khối
- Bảng sự thật
- Hàm Boole
- Sơ đồ mạch

X_1	X_0	Y_0	Y_1	Y_2	Y_3
0	0	A	0	0	0
0	1	0	A	0	0
1	0	0	0	A	0
1	1	0	0	0	A

$$Y_0 = \overline{X_1} \overline{X_0} A$$

$$Y_1 = \overline{X_1} X_0 A$$

$$Y_2 = X_1 \overline{X_0} A$$

$$Y_3 = X_1 X_0 A$$

